

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до деяких
законодавчих актів України (щодо державної реєстрації
друкованих засобів масової інформації)
(реєстр. № 5024 від 12 серпня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 02 листопада 2016 (протокол №52) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо державної реєстрації друкованих засобів масової інформації) (реєстр. № 5024 від 12 серпня 2016 року) (далі – Законопроект), поданий Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його метою є удосконалення процедури державної реєстрації друкованих засобів масової інформації шляхом її спрощення.

Проектом Закону пропонується передбачити:

визначення кола засновників друкованих засобів масової інформації в Україні, зокрема іноземного засновника, який перебуває в Україні на законних підставах;

врегулювання статусу видання «спільне», яке поряд з іноземним засновником передбачає обов'язкове залучення українського засновника;

запровадження обов'язковості державної реєстрації в Україні зарубіжних видань, які розповсюджуються в Україні;

скорочення терміну державної реєстрації друкованих засобів масової інформації з 30 до 15 робочих днів;

подання платіжного документа про сплату адміністративного збору за державну реєстрацію разом із заявою (в пакеті з усіма документами);

врегулювання питання застосування змішаних мов друкованих засобів масової інформації (не менше 50% змісту видання – державною мовою);

визначення вимог щодо назви видання та його вихідних відомостей;

врегулювання відносин між співзасновниками друкованих засобів масової інформації в питаннях передачі засновницьких прав;

удосконалення понятійного апарату, визначення «спеціалізованих видань»;

визначення уповноважених осіб, які будуть складати відповідні протоколи про адміністративні правопорушення, тощо.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини другої статті 21, частин другої-третьої статті 22, частини першої статті 64 Основного Закону України права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними, вони гарантуються і не можуть бути скасовані; конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Статтею 34 Основного Закону України встановлено, що кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.

Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.

Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

При цьому, аналізуючи положення цієї статті варто також враховувати правову позицію Конституційного Суду України, який даючи офіційне тлумачення положень частин першої, другої статті 32 Конституції України у системному зв'язку з частиною другою статті 34 Конституції, дійшов висновку, що збирання, зберігання, використання та поширення державою, органами місцевого самоврядування, юридичними або фізичними особами конфіденційної інформації про особу без її згоди є втручанням в її особисте та сімейне життя, яке допускається винятково у визначених законом випадках і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини

Вищезазначені конституційні норми відтворені у статті 2 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» якою визначено, що свобода слова і вільне вираження у друкованій формі своїх поглядів і переконань гарантуються Конституцією України і відповідно до цього Закону означають право кожного вільно і незалежно шукати, одержувати, фіксувати, зберігати, використовувати та поширювати будь-яку інформацію за допомогою друкованих засобів масової інформації, крім

випадків, визначених законом, коли обмеження цього права необхідно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Таке конституційне та законодавче регулювання права особи вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію узгоджується із Міжнародним пактом про громадянські і політичні права 1966 року, яким визначено, що кожна людина має право на вільне вираження свого погляду; це право включає свободу шукати, одержувати і поширювати будь-яку інформацію та ідеї, незалежно від державних кордонів, усно, письмово чи за допомогою друку або художніх форм вираження чи іншими способами на свій вибір (пункт 2 статті 19).

Парламентська Асамблея Ради Європи в Резолюції № 1165 зазначила, що право кожної людини на приватність і право на свободу вираження поглядів є основою демократичного суспільства; ці права не є абсолютними і не мають ієрархічного характеру, оскільки мають однакову цінність (пункт 11).

Таким чином, запропонована суб'єктом законодавчої ініціативи пропозиція щодо внесення змін до законів України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про обов'язковий примірник документів» в частині спрощення процедури державної реєстрації друкованих засобів масової інформації встановлює додаткові державні гарантії діяльності друкованих засобів масової інформації (преси) у відповідності до Конституції України та визнаних Україною міжнародно-правових документів.

Також, ініціатива щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині встановлення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про друковані засоби масової інформації покликана встановити недопустимість зловживання свободою діяльності друкованих засобів масової інформації та спрямована на забезпечення інформаційної безпеки країни, що є частиною державної інформаційної політики України.

З огляду на зазначене, така пропозиція кореспондує статті 17 Конституції України, відповідно до приписів якої, захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Відповідно до статті 10 Конституції України державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України.

Як вбачається, запропонована Закономпроектом новела стосовно врегулювання питання застосування змішаних мов друкованих засобів

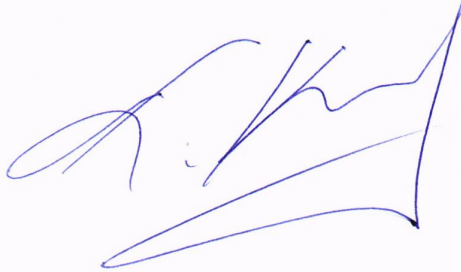
масової інформації (не менше 50% змісту видання – державною мовою) узгоджується із вищезазначеними приписами статті 10 Основного Закону України.

Засади утворення і діяльності політичних партій, інших об'єднань громадян, засобів масової інформації (пункт 11 частини першої статті 92 Конституції України).

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо державної реєстрації друкованих засобів масової інформації) (реєстр. № 5024 від 12 серпня 2016 року), поданий Кабінетом Міністрів України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ